БУЛГАН АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Аймгийн ЗДТГ-ын 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: БУА-2024/111/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn Булган аймаг 2024 он	Аудитын газрын дарга, тэргүүлэх аудитор: Б.Эрдэнэ Утас:70342580 Цахим хаяг: Erdene.B@audit.local Аудитын менежер: Ж.Энхцоодол Утас: 70342716 Цахим хаяг: Enkhtsoodolj@audit.gov.mn Ахлах аудитор: П.Мөнхтуяа Утас: 70342716 Цахим хаяг: MonkhtuyaP@audit.gov.mn Аудитор: Утас: 70342716 Цахим хаяг:

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Нэг. Хараат бус аудиторын дүгнэлт

БУЛГАН АЙМГИЙН
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

Анхдагчдын өргөн чөлөө 1-120,
Жаргалант баг, Булган сум, Булган аймаг, 63082
Утас/Факс:7034-2580
E-mail:bulgan@audit.gov.mn

2024.02.23 № 151

танай ______________ны № ______________т

АЙМГИЙН ЗДТГ-ЫН ДАРГА
Д.АЛТАНШАГАЙ ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Аймгийн ЗДТГ-ын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Аймгийн ЗДТГ нь 2023 онд орон нутгийн төсвөөс 4,272.5, нэмэлт санхүүжилтийн дансаар 3,439.9, үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос 164.9 сая төгрөг буюу нийт 7,877.3 сая төгрөгийн санхүүжилт авч гүйцэтгэлээр 7,698.4 сая төгрөгийг зарцуулж үлдэгдэл 178.9 сая төгрөгийг төсөвт төвлөрүүлсэн байна.

Батлагдсан төсвийн хүрээнд байгууллагын гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөгөөр 48 зорилтын хүрээнд 165 ажил төлөвлөснөөс гүйцэтгэлээр 153 ажил бүрэн, 12 ажил дутуу хэрэгжиж 96.1 хувиар үнэлэгдсэн байна.

Аудитын гол асуудал

Бидний мэргэжлийн шийдлийн дагуу аудитын гол асуудлууд гэж тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад хамгийн их нөлөөтэй асуудлуудыг үздэг. Санхүүгийн тайланд хийсэн аудитынхаа хүрээнд эдгээр асуудлуудыг нэгтгэсэн байдлаар авч үзсэн ба дүгнэлтээ гаргахдаа эдгээр асуудлуудад тус бүрчлэн

006020354

дүгнэлт гаргаагүй болно.

Аймгийн ИТХ-ын 2023 оны 01 дүгээр сарын 24-ний өдрийн XIII/08 тоот "Хөрөнгө бүртгэлд авах тухай" тогтоол, аймгийн Засаг даргын 2024 оны 01 дүгээр сарын 09-ний өдрийн А/10 тоот "Хөрөнгө бүртгэлд авах тухай" захирамж, байгууллагын даргын 2023 оны 06 дугаар сарын 28-ны өдрийн А/56 тоот тушаалыг үндэслэн оёдлын үйлдвэрийн барилгыг барилга, байгууламжийн дансанд 299.8, машин тоног төхөөрөмжийн дансанд 38.2, тавилга эд хогшлын дансанд 1.5 сая төгрөгийн үндсэн хөрөнгө орлогод авч шийдвэрээр 15.1 сая төгрөгийн машин тоног төхөөрөмж, тавилга эд хогшлыг данс бүртгэлээс хасаж тайлагнажээ.

Бусад асуудлын хэсэг

Архивын лавлагааны орлогыг 2023 онд 10.0 сая төгрөгөөр төлөвлөж, гүйцэтгэлээр 11.0 сая төгрөг буюу 1 сая төгрөгөөр илүү орлого оруулсан байна.

Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй ба үүнд ямар нэг төрлийн баталгаажуулах дүгнэлт гаргаагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Б.ЭРДЭНЭ

Хоёр. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

СТ-1А

САНХҮҮГИЙН БАЙДЛЫН ТАЙЛАН

/Төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**570,814,699.76**	**248,742,415.36**
31	**МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ**	00.00	10,100.00
311	**Кассанд байгаа бэлэн мөнгө**	00.00	10,100.00
31110	Төгрөг	00.00	10,100.00
33	**АВЛАГА**	502,839,940.00	141,974,141.60
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	2,060,915.00	00.00
335	**Бусад авлага**	500,779,025.00	141,974,141.60
3351	Байгууллагаас авах авлага	500,779,025.00	141,974,141.60
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	67,974,759.76	106,758,173.76
351	**Түүхий эд материал**	9,318,000.00	7,528,000.00
35110	Тусгай зориулалттай материал	9,318,000.00	7,528,000.00
354	**Хангамжийн материал**	58,656,759.76	99,230,173.76
35420	Аж ахуйн материал	52,280,069.76	71,923,329.76
35440	Түлш, шатах тослох материал	849,690.00	7,034,844.00
35470	Бусад хангамжийн материал	5,527,000.00	20,272,000.00
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**7,398,820,923.95**	**7,814,310,701.30**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	7,398,820,923.95	7,814,310,701.30
391	Газар	135,278,000.00	441,948,000.00
392	**Биет хөрөнгө**	7,263,222,923.95	7,375,396,034.58
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	6,810,729,324.93	7,110,609,324.93
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-478,060,851.10	-609,341,547.38
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	432,100,000.00	432,100,000.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-64,091,665.60	-170,274,998.96
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	452,780,901.58	597,353,320.02
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-120,077,269.44	-231,029,906.06
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	269,482,274.06	326,988,501.22
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-80,757,230.80	-130,127,952.04
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	59,327,770.00	72,327,770.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-18,210,329.68	-23,208,477.15
393	**Биет бус хөрөнгө**	320,000.00	1,566,666.72
39301	Програм хангамж	00.00	1,760,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	00.00	-293,333.32
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	320,000.00	320,000.00

39304	Хуримтлагдсан элэгдэл	00.00	-219,999.96
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**7,969,635,623.71**	**8,067,653,116.66**
4	**НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР**	**500,779,025.00**	**161,299,926.60**
41	**БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР**	500,779,025.00	161,299,926.60
413	**Өглөг**	500,779,025.00	161,299,926.60
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	00.00	1,485,000.00
4136	**Бусад өглөг**	500,779,025.00	159,814,926.60
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	500,779,025.00	159,814,926.60
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**7,969,635,623.71**	**8,063,053,116.66**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	7,468,856,598.71	7,901,753,190.06
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	1,104,006,679.64	1,410,676,679.64
51101	Өмч: - төрийн	135,278,000.00	441,948,000.00
51102	- хувийн	968,728,679.64	968,728,679.64
512	**Хуримтлагдсан үр дүн**	5,409,368,665.84	5,857,485,257.19
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	5,409,368,665.84	5,409,368,665.84
51220	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	130,826,591.35
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	955,481,253.23	955,481,253.23
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**7,969,635,623.71**	**8,067,653,116.66**

СТ-2А

САНХҮҮГИЙН ҮР ДҮНГИЙН ТАЙЛАН

/Төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**7,804,861,280.78**	**8,225,302,132.24**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**1,962,586,272.78**	**512,914,858.64**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	1,962,586,272.78	512,914,858.64
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	1,962,586,272.78	512,914,858.64
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	10,538,622.00	164,979,824.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	1,952,047,650.78	347,935,034.64
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**5,842,275,008.00**	**7,712,387,273.60**
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	2,698,112,108.00	3,439,909,373.60
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	2,141,000,000.00	211,000,000.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	476,207,100.00	17,860,000.00

131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	80,905,008.00	3,211,049,373.60
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	3,144,162,900.00	4,272,477,900.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	3,144,162,900.00	4,272,477,900.00
2	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**5,953,504,752.55**	**8,087,905,681.19**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**5,953,504,752.55**	**8,087,905,681.19**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	5,672,490,166.71	7,828,985,538.51
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	1,039,479,394.00	1,990,278,763.40
210101	Үндсэн цалин	581,445,503.92	772,189,359.59
210102	Нэмэгдэл	187,909,956.65	539,346,421.10
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	37,673,800.12	105,946,885.82
210104	Урамшуулал	44,526,107.09	91,650,719.65
210105	Гэрээт ажлын хөлс	187,924,026.22	481,145,377.24
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	119,914,080.79	233,325,374.42
210201	Тэтгэврийн даатгал	85,410,737.04	158,760,272.74
210202	Тэтгэмжийн даатгал	8,348,202.32	18,389,100.74
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	6,151,571.04	14,605,679.62
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,897,179.91	3,518,007.65
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	18,106,390.48	38,052,313.67
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	309,823,311.18	338,303,815.77
210301	Гэрэл, цахилгаан	12,297,131.28	20,166,906.39
210302	Түлш, халаалт	283,089,421.00	304,063,460.51
210303	Цэвэр, бохир ус	14,436,758.90	14,073,448.87
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	121,404,080.06	148,709,543.83
210401	Бичиг хэрэг	15,172,000.00	17,988,500.00
210402	Тээвэр, шатахуун	83,640,369.94	98,814,710.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	14,696,880.12	14,881,093.83
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	3,948,700.00	5,931,400.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	3,946,130.00	3,898,150.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	00.00	7,195,690.00
2105	**Нормативт зардал**	1,841,230.00	733,191.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	1,841,230.00	733,191.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	95,657,720.00	76,264,130.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	00.00	1,527,400.00
210604	Урсгал засвар	95,657,720.00	74,736,730.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	125,930,113.00	134,819,382.00
210701	Гадаад албан томилолт	40,394,100.00	47,335,246.00
210702	Дотоод албан томилолт	55,536,350.00	67,484,136.00
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах	29,999,663.00	20,000,000.00

2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	421,497,740.50	1,685,304,360.50
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	411,594,110.00	1,674,679,847.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	4,808,000.00	4,799,550.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	613,547.50	710,997.50
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	132,000.00	132,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	3,587,994.00	4,240,000.00
210807	Газрын төлбөр	762,089.00	741,966.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	3,436,942,497.18	3,221,246,977.59
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2,919,124,016.68	2,700,887,832.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	288,947,806.00	108,532,928.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	228,870,674.50	411,826,217.59
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	281,014,585.84	258,920,142.68
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	115,515,775.00	79,947,700.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	46,613,300.00	35,850,000.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	22,818,198.00	00.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	20,125,332.00	19,103,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	25,958,945.00	24,994,700.00
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	165,498,810.84	178,972,442.68
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	165,498,810.84	178,972,442.68
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)**	**1,851,356,528.23**	**137,396,451.05**
225	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН**	25,921,999.83	6,569,859.70
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	25,921,999.83	6,569,859.70
4	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)**	-25,921,999.83	-6,569,859.70
5	**НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)**	**1,825,434,528.40**	**130,826,591.35**

СТ-2А

МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ТАЙЛАН

/Төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)**	**5,852,813,630.00**	**7,877,367,097.60**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**10,538,622.00**	**164,979,824.00**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	10,538,622.00	164,979,824.00
120004	**Төсөв байгууллагын өөрийн орлого**	10,538,622.00	164,979,824.00

1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	10,538,622.00	164,979,824.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**5,842,275,008.00**	**7,712,387,273.60**
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	2,698,112,108.00	3,439,909,373.60
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	2,141,000,000.00	211,000,000.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	476,207,100.00	17,860,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	80,905,008.00	3,211,049,373.60
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	3,144,162,900.00	4,272,477,900.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	3,144,162,900.00	4,272,477,900.00
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)**	**5,723,681,230.00**	**7,685,179,497.60**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**5,723,681,230.00**	**7,685,179,497.60**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**4,941,887,619.16**	**7,426,259,354.92**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	1,041,540,309.57	1,991,877,063.40
210101	Үндсэн цалин	583,486,819.49	773,787,659.59
210102	Нэмэгдэл	187,934,956.65	539,346,421.10
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	37,673,800.12	105,946,885.82
210104	Урамшуулал	44,526,107.09	91,650,719.65
210105	Гэрээт ажлын хөлс	187,918,626.22	481,145,377.24
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	119,914,080.79	233,325,374.42
210201	Тэтгэврийн даатгал	85,410,737.04	158,760,272.74
210202	Тэтгэмжийн даатгал	8,348,202.32	18,389,100.74
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	6,151,571.04	14,605,679.62
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,897,179.91	3,518,007.65
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	18,106,390.48	38,052,313.67
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	309,823,311.18	338,303,815.77
210301	Гэрэл, цахилгаан	12,297,131.28	20,166,906.39
210302	Түлш, халаалт	283,089,421.00	304,063,460.51
210303	Цэвэр, бохир ус	14,436,758.90	14,073,448.87
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	121,136,710.12	149,280,857.83
210401	Бичиг хэрэг	14,500,000.00	17,988,500.00
210402	Тээвэр, шатахуун	84,000,000.00	104,999,864.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	14,696,880.12	14,881,093.83
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	3,948,700.00	5,931,400.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	3,991,130.00	5,480,000.00
2105	**Нормативт зардал**	1,991,230.00	5,163,191.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	1,991,230.00	733,191.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	00.00	4,430,000.00

2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	103,453,950.00	79,424,030.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	286,000.00	1,527,400.00
210604	Урсгал засвар	103,167,950.00	77,896,630.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	125,630,113.00	133,334,382.00
210701	Гадаад албан томилолт	40,394,100.00	47,335,246.00
210702	Дотоод албан томилолт	55,536,350.00	65,999,136.00
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах	29,699,663.00	20,000,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	425,376,246.50	1,687,504,385.50
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	413,894,110.00	1,676,879,872.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	4,808,000.00	4,799,550.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	613,547.50	710,997.50
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	132,000.00	132,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	5,166,500.00	4,240,000.00
210807	Газрын төлбөр	762,089.00	741,966.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	2,693,021,668.00	2,808,046,255.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2,403,776,862.00	2,699,513,327.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	289,244,806.00	108,532,928.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**781,793,610.84**	**258,920,142.68**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	115,515,775.00	79,947,700.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	46,613,300.00	35,850,000.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	22,818,198.00	00.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	20,125,332.00	19,103,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	25,958,945.00	24,994,700.00
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	666,277,835.84	178,972,442.68
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	666,277,835.84	178,972,442.68
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)**	**129,132,400.00**	**169,189,400.00**
5	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)**	**128,832,400.00**	**192,177,500.00**
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**128,832,400.00**	**192,177,500.00**
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	128,832,400.00	192,177,500.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	128,832,400.00	192,177,500.00
6	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)**	**-128,832,400.00**	**-192,177,500.00**
	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	**00.00**	**00.00**
14	**Бусад эх үүсвэр**	00.00	00.00
145004	Дотоод эх үүсвэрээс олгосон зээлээс эргэж төлөгдөх	00.00	00.00
145005	Дамжуулан зээлдүүлэх зээлээс эргэж төлөгдөх	00.00	00.00

145006	Гадаадын санхүүгийн зах зээлээс санхүүжих	00.00	00.00
145007	Зээл авсан, өрийн үнэт цаас гаргаснаас хүлээн авсан	00.00	00.00
145008	Хувьцаа болон өмчийн бусад үнэт цаас гаргаснаас хүлээн авсан	00.00	00.00
145009	Төрөл бүрийн хандив	00.00	00.00
23	**ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ**	00.00	00.00
230001	Эргэж төлөгдөх зээл	00.00	00.00
231001	Гадаадын санхүүгийн зах зээлээс санхүүжих зээл	00.00	00.00
232001	Гадаадын төслийн зээлээс санхүүжих зээл	00.00	00.00
24	**ГАДААД ЗЭЭЛИЙН ҮНДСЭН ТӨЛБӨР**	00.00	00.00
240001	Гадаад зээлийн үндсэн төлбөр	00.00	00.00
241001	Засгийн газрын бондын үндсэн төлбөр	00.00	00.00
242001	Засгийн газрын үнэт цаасны үндсэн төлбөр	00.00	00.00
25	**Санхүүгийн үйл ажиллагааны зардал**	00.00	00.00
250001	Гадаад валютын ханшийн зөрүү	00.00	00.00
250002	Зээл, өрийн үнэт цаасны төлбөрт төлсөн мөнгө	00.00	00.00
250003	Санхүүгийн түрээсийн өглөгт төлсөн	00.00	00.00
250004	Хувьцаа буцаан худалдаж авахад төлсөн	00.00	00.00
250005	Төлсөн ногдол ашиг	00.00	00.00
7	**САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ**	**00.00**	**00.00**
8	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)**	300,000.00	10,100.00
9	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**	00.00	00.00
10	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**	00.00	10,100.00

СТ-4А

ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ/ӨМЧИЙН ӨӨРЧЛӨЛТИЙН ТАЙЛАН

/ төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Бусад	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
С01	**2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	1,104,006,679.64	994,256,326.43	3,545,159,064.24	00.00	5,643,422,070.31
С02	Нягтлан бодох бүртгэлийн	00.00	00.00	38,775,073.20	00.00	38,775,073.20

	бодлогын өөрчлөлт					
C03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**1,104,006,679.64**	**994,256,326.43**	**3,583,934,137.44**	**00.00**	5,682,197,143.51
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
C05	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
C06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
C07	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	1,825,434,528.40	00.00	1,825,434,528.40
C08	**2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**1,104,006,679.64**	**955,481,253.23**	**5,409,368,665.84**	**00.00**	7,468,856,598.71
D01	**2023 оны 01-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**1,104,006,679.64**	**955,481,253.23**	**5,409,368,665.84**	**00.00**	7,468,856,598.71
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
D03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**1,104,006,679.64**	**955,481,253.23**	**5,409,368,665.84**	**00.00**	7,468,856,598.71
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт	306,670,000.00	00.00	00.00	00.00	306,670,000.00
D06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
D07	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
D08	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	130,826,591.35	00.00	130,826,591.35
D09	**2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**1,410,676,679.64**	**955,481,253.23**	**5,540,195,257.19**	**00.00**	7,906,353,190.06

ТГ

ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТАЙЛАН

/ төгрөгөөр /

	Үзүүлэлт	**Тайлант оны**

Эдийн засгийн ангилал		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
1	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**		0.00
II	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**4,457,477,900.00**	**4,437,047,624.00**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**4,457,477,900.00**	**4,437,047,624.00**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**4,377,374,900.00**	**4,317,942,407.92**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**1,970,661,400.00**	**1,970,636,742.40**
210101	Үндсэн цалин	758,564,400.00	773,787,659.59
210102	Нэмэгдэл	540,557,000.00	539,346,421.10
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	118,800,000.00	105,946,885.82
210104	Урамшуулал	139,704,000.00	91,650,719.65
210105	Гэрээт ажлын хөлс	413,036,000.00	459,905,056.24
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**246,332,700.00**	**230,545,523.42**
210201	Тэтгэврийн даатгал	167,506,300.00	155,980,421.74
210202	Тэтгэмжийн даатгал	19,706,600.00	18,389,100.74
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	15,765,300.00	14,605,680.42
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	3,941,300.00	3,518,006.85
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	39,413,200.00	38,052,313.67
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**344,015,000.00**	**338,303,815.77**
210301	Гэрэл, цахилгаан	20,200,000.00	20,166,906.39
210302	Түлш, халаалт	304,815,000.00	304,063,460.51
210303	Цэвэр, бохир ус	19,000,000.00	14,073,448.87
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**149,500,000.00**	**149,280,857.83**
210401	Бичиг хэрэг	18,000,000.00	17,988,500.00
210402	Тээвэр, шатахуун	105,000,000.00	104,999,864.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	15,000,000.00	14,881,093.83
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	6,000,000.00	5,931,400.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	5,500,000.00	5,480,000.00
2105	**Нормативт зардал**	**6,800,000.00**	**5,163,191.00**
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	800,000.00	733,191.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	6,000,000.00	4,430,000.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**215,200,000.00**	**215,124,330.00**
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	99,000,000.00	98,929,500.00
210602	Тавилга	36,200,000.00	36,198,200.00
210604	Урсгал засвар	80,000,000.00	79,996,630.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	**166,513,000.00**	**133,334,382.00**
210701	Гадаад албан томилолт	80,513,000.00	47,335,246.00
210702	Дотоод албан томилолт	66,000,000.00	65,999,136.00
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах	20,000,000.00	20,000,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**92,860,800.00**	**91,934,513.50**
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	80,000,000.00	79,550,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	4,808,000.00	4,799,550.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	717,300.00	710,997.50

210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	132,000.00	132,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	6,000,000.00	6,000,000.00
210807	Газрын төлбөр	1,203,500.00	741,966.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**1,185,492,000.00**	**1,183,619,052.00**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,110,492,000.00	1,108,622,776.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	75,000,000.00	74,996,276.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**80,103,000.00**	**79,947,700.00**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**80,103,000.00**	**79,947,700.00**
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	36,000,000.00	35,850,000.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	19,103,000.00	19,103,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	25,000,000.00	24,994,700.00
III	**ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР**	**4,457,477,900.00**	**4,437,057,724.00**
32	**ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	**4,292,477,900.00**	**4,272,477,900.00**
320001	Орон нутгийн төсвөөс	4,292,477,900.00	4,272,477,900.00
35	**ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС**	**165,000,000.00**	**11,029,900.00**
350001	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	165,000,000.00	164,579,824.00
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0.00	10,100.00
6	**ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ**	**157.00**	**157.00**
61	**БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО**	**1.00**	**1.00**
610001	Төсвийн байгууллага	1.00	1.00
62	**АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО**	**78.00**	**78.00**
620001	Удирдах ажилтан	9.00	9.00
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	34.00	34.00
620003	Үйлчлэх ажилтан	8.00	8.00
620004	Гэрээт ажилтан	27.00	27.00

НТ-2

НЭМЭЛТ САНХҮҮЖИЛТИЙН ТАЙЛАН

/ төгрөгөөр /

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Гүйцэтгэл
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
I	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**2,669,352,117.00**	**3,440,309,373.60**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**2,149,069,389.71**	**3,300,494,447.00**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	2,149,069,389.71	3,300,494,447.00
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	15,834,182.00	21,240,321.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	15,834,182.00	21,240,321.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	1,995,160.71	2,779,851.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	1,995,160.71	2,779,851.00

2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	24,842,000.00	-
210604	Урсгал засвар	24,842,000.00	
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	379,094,110.00	1,628,329,872.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	379,094,110.00	1,628,329,872.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	1,727,303,937.00	1,648,144,403.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,499,220,975.00	1,614,607,751.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	228,082,962.00	33,536,652.00
2133	**Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	**520,282,727.29**	**139,814,926.60**
213403	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, төвлөрүүлэх шилжүүлэг	520,282,727.29	139,814,926.60
II	**ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР**	2,699,352,117.00	3,440,309,373.60
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	2,699,352,117.00	3,440,309,373.60
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	141,000,000.00	211,000,000.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	476,207,100.00	17,860,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	2,080,905,017.00	3,211,049,373.60
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	1,240,000.00	400,000.00
131106	Төсвийн урамшуулал		
IV	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(II)-(I)**		
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		0.00
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		0.00

Гурав. Аудитын илрүүлэлт:

Аудитаар нийт 380.3 сая төгрөгийн алдаа[1] илэрснээс аудитын явцад 317.3 сая төгрөгийн 1 алдааг залруулж, 0.9 сая төгрөгийн зөрчилд 4 төлбөрийн акт, 25.5 сая төгрөгийн зөрчилд хариуцлага тооцох 1 албан шаардлага, 17.9 сая төгрөгийн зөрчилд 1 албан шаардлага, алдааг дахин давтан гаргахгүй байх 18.7 сая төгрөгийн зөрчилд 3 зөвлөмж өглөө.

Залруулсан алдаа:

[1] Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

Үүнд: Үндсэн хөрөнгийн санхүүгийн тодруулга тайланд 317.3 сая төгрөгийн үнэтэй газрыг үнэлж, үндсэн хөрөнгийн тайланд бүртгээгүй, тайлагнаагүй алдааг НББ-ийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 2-т "Нягтлан бодох бүртгэлийн алдааг алдаа гарсан үеийн санхүүгийн тайланд тусгах замаар залруулна." гэж заасны дагуу тус тус залруулж ажиллалаа.

Залруулагдаагүй алдаа:

Тус байгууллага нь ажилчдын цалингийн нэмэгдэл, үр дүнгийн урамшуулал олгох тухай тушаал шийдвэр боловсруулахдаа хуулийн заалтыг бүрэн тусгаагүй, ЗДНХ-гөөс төсөл хөтөлбөрт зарцуулахдаа анхан шатны баримтын бүрдлийг дутуу бүрдүүлсэн, мөн эзэмшиж буй үндсэн хөрөнгүүдийг кодлоогүй зэрэг зөрчил илэрсэн нь НББ-ийн тухай хуулийн 13.1 НББ-ийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 1-д "Анхан шатны баримт нь нягтлан бодох бүртгэл хөтлөх, санхүүгийн тайлан, мэдээллийг үнэн, зөв гаргах үндэслэл болно.", 13 дугаар зүйлийн 6-д "Анхан шатны баримтын үнэн зөвийг түүнийг үйлдсэн, зөвшөөрсөн, шалгаж хүлээн авсан ажилтан хариуцна." гэсэн заалтуудыг бүрэн хэрэгжүүлж ажиллаагүйд 3 зөвлөмж өгч ажиллалаа.

Нийт илрүүлсэн алдаа, зөрчлөөс 63.0 сая төгрөгийн залруулагдаагүй алдаа болон зөрчил нь бидний тогтоосон материаллаг байдлын түвшнээс 26.3 сая төгрөгөөр бага тул "Өөрчлөлтгүй" дүгнэлт өглөө.

Аудитаар нийт 63.0 сая төгрөгийн зөрчил[2] илэрснээс, 0.9 сая төгрөгийн зөрчилд 4 төлбөрийн акт, 25.5 сая төгрөгийн зөрчилд хариуцлага тооцох 1 албан шаардлага, 17.9 сая төгрөгийн зөрчилд 1 албан шаардлага, 18.7 сая төгрөгийн зөрчилд 3 зөвлөмж хүргүүлэн ажиллалаа.

5.1 Төлбөрийн акт

5.1.1 Ажилтны үндсэн цалинг 0.2 сая төгрөгөөр илүү тооцож олгосон нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 4.8-д "төсвийг зохистой удирдаж авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх.", НББ-ийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 1-д "Анхан шатны баримт нь нягтлан бодох бүртгэл хөтлөх, санхүүгийн тайлан, мэдээллийг үнэн, зөв гаргах үндэслэл болно.", 13 дугаар зүйлийн 6-д "Анхан шатны баримтын үнэн зөвийг түүнийг үйлдсэн, зөвшөөрсөн, шалгаж хүлээн авсан ажилтан хариуцна." 13 дугаар зүйлийн 7-д "Анхан шатны баримтын бүрдэлгүй ажил, гүйлгээг бүртгэх, санхүүгийн тайланд тусгахыг хориглоно." гэсэн заалтуудыг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь:

Монгол Улсын Ерөнхий Аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан "Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох" журмын 4.2.3-д "Төлбөрийн акт тогтооход дараах нийтлэг үндэслэлийг харгалзана.", 4.2.3.3-д "цалин хөлс, шагнал урамшуулал, тэтгэмжийг зөрүүтэй тооцож олгосон" гэж заасныг тус тус үндэслэн төлбөрийн акт тогтоолоо.

5.1.2 Томилолтын зардал олгохдоо 0.3 сая төгрөгөөр илүү тооцож олгосон нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 4.8-д "төсвийг зохистой удирдаж авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх.", НББ-ийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 1-д "Анхан шатны

[2] Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

баримт нь нягтлан бодох бүртгэл хөтлөх, санхүүгийн тайлан, мэдээллийг үнэн, зөв гаргах үндэслэл болно.”, 13 дугаар зүйлийн 6-д “Анхан шатны баримтын үнэн зөвийг түүнийг үйлдсэн, зөвшөөрсөн, шалгаж хүлээн авсан ажилтан хариуцна.” 13 дугаар зүйлийн 7-д “Анхан шатны баримтын бүрдэлгүй ажил, гүйлгээг бүртгэх, санхүүгийн тайланд тусгахыг хориглоно.”гэсэн заалтуудыг зөрчсөн байна.

<u>*Шийдвэрлэсэн нь*</u>:

Монгол Улсын Ерөнхий Аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан “Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох” журмын 4.2.3-д “Төлбөрийн акт тогтооход дараах нийтлэг үндэслэлийг харгалзана.”, 4.2.3.5-д ”бүртгэл тооцоог зөрүүтэй тооцоолсноос үр дагавар үүссэн.” гэж заасныг тус тус үндэслэн төлбөрийн акт тогтоолоо.

5.1.3 Тус газрын 2023 онд ашиглаж буй үндсэн хөрөнгүүдэд биет тооллого хийхэд 0.1 сая төгрөгийн үнэтэй 2 ш сандал дутагдсан нь НББ-ийн тухай хуулийн 12 дугаар зүйлийн 4-д ”Төрийн өмчит болон төрийн өмчийн оролцоотой аж ахуйн нэгж, байгууллага үрэгдүүлж, дутаасан хөрөнгийн тооцоог түүний өртөг болон зах зээлийн үнийн аль өндрөөр хийнэ.”,13 дугаар зүйлийн 1-д “Анхан шатны баримт нь нягтлан бодох бүртгэл хөтлөх, санхүүгийн тайлан, мэдээллийг үнэн, зөв гаргах үндэслэл болно.”, 13 дугаар зүйлийн 6-д “Анхан шатны баримтын үнэн зөвийг түүнийг үйлдсэн, зөвшөөрсөн, шалгаж хүлээн авсан ажилтан хариуцна.”гэсэн заалтуудыг зөрчсөн байна.

<u>*Шийдвэрлэсэн нь*</u>:

Монгол Улсын Ерөнхий Аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан “Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох” журмын 4.2.3-д “Төлбөрийн акт тогтооход дараах нийтлэг үндэслэлийг харгалзана.”, 4.2.3.7-д ”төрийн болон орон нутгийн өмч, хөрөнгийг дутаасан, үрэгдүүлсэн, хууль бусаар ашигласан” гэж заасныг тус тус үндэслэн төлбөрийн акт тогтоолоо.

5.1.4 Шатахууны зардлыг 0.3 сая төгрөгөөр илүү тооцож олгосон нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 4.1-д “Төсвийн үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж зарцуулах”, НББ-ийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 1-д “Анхан шатны баримт нь нягтлан бодох бүртгэл хөтлөх, санхүүгийн тайлан, мэдээллийг үнэн, зөв гаргах үндэслэл болно.”, 13 дугаар зүйлийн 6-д “Анхан шатны баримтын үнэн зөвийг түүнийг үйлдсэн, зөвшөөрсөн, шалгаж хүлээн авсан ажилтан хариуцна.”, Зам тээврийн хөгжлийн сайдын 2019 оны 12 дугаар сарын 30-ны өдрийн 390 дүгээр тушаалын хавсралтаар баталсан “Авто машины 100 км гүйлтэд зарцуулах шатахуун зарцуулалтын жишиг норм”гэсэн заалтуудыг зөрчсөн байна.

<u>*Шийдвэрлэсэн нь*</u>:

Монгол Улсын Ерөнхий Аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан “Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох” журмын 4.2.3 “Төлбөрийн акт тогтооход дараах нийтлэг үндэслэлийг харгалзана.“, 4.2.3.6-д ”эрх бүхий этгээдээс тогтоосон норм, нормативыг хэтрүүлэн зарцуулсан” гэж заасныг тус тус үндэслэн төлбөрийн акт тогтоолоо.

5.2 Албан шаардлага

5.2.1 Аймгийн Засаг даргын 2023 оны 02 дугаар сарын 03-ны өдрийн А/69 тоот “Хөрөнгө зарцуулах тухай” захирамжийн дагуу ЗДНХ-өөс сургалтын зардалд 25.5 сая төгрөгийг богино хугацааны сургалтад хамрагдах 5 байгууллагын дарга, ажилтанд олгосон нь анхан шатны баримтын бүрдэлгүй, удирдамж төлөвлөгөө

байхгүй, ямар ажлаар явсан нь тодорхойгүй, одоо хүртэл анхан шатны баримт болон зарцуулалтын тайлан мэдээг бүрдүүлж ажиллаагүй нь Төрийн албаны тухай хуулийн 37 дугаар зүйлийн 1 дэх заалтын 7-д “төрийн албан хаагчийн ёс зүйн хэм хэмжээ, байгууллагын соёл, дэг журмыг сахиж, төрийн албаны нэр хүндийг эрхэмлэн дээдлэх;”, 37 дугаар зүйлийн 1 дэх заалтын 8-д “өөрийн мэдлэг, чадвараа байнга хөгжүүлж, хийсэн ажлынхаа гүйцэтгэл, үр дүнгийн төлөө бүрэн хариуцлага хүлээх;”, НББ-ийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 1-д “Анхан шатны баримт нь нягтлан бодох бүртгэл хөтлөх, санхүүгийн тайлан, мэдээллийг үнэн, зөв гаргах үндэслэл болно.”, 13 дугаар зүйлийн 6-д “Анхан шатны баримтын үнэн зөвийг түүнийг үйлдсэн, зөвшөөрсөн, шалгаж хүлээн авсан ажилтан хариуцна.” 13 дугаар зүйлийн 7-д “Анхан шатны баримтын бүрдэлгүй ажил, гүйлгээг бүртгэх, санхүүгийн тайланд тусгахыг хориглоно.” гэсэн заалтуудыг бүрэн хэрэгжүүлж ажиллаагүй байна.

<u>*Шийдвэрлэсэн нь*</u>:

Монгол Улсын Ерөнхий Аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан “Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох” журмын 4.2.1.8-д “байгуулсан гэрээ, хэлцэл, холбогдох дүрэм, журмыг баримтлаагүй” гэж заасныг тус тус үндэслэн хариуцлага тооцох албан шаардлага бичлээ.

5.2.2 Аймгийн ЗДНХ-ийн зардлаас хөтөлбөр арга хэмжээний зардалд 17.9 сая төгрөгийг зарцуулсан боловч анхан шатны баримтын бүрдэл дутуу, гүйцэтгэлийн тайлан мэдээг бүрэн бүрдүүлж ажиллаагүй нь Төрийн албаны тухай хуулийн 37 дугаар зүйлийн 1 дэх заалтын 7-д “төрийн албан хаагчийн ёс зүйн хэм хэмжээ, байгууллагын соёл, дэг журмыг сахиж, төрийн албаны нэр хүндийг эрхэмлэн дээдлэх;”, 37 дугаар зүйлийн 1 дэх заалтын 8-д “өөрийн мэдлэг, чадвараа байнга хөгжүүлж, хийсэн ажлынхаа гүйцэтгэл, үр дүнгийн төлөө бүрэн хариуцлага хүлээх;”, НББ-ийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 1-д “Анхан шатны баримт нь нягтлан бодох бүртгэл хөтлөх, санхүүгийн тайлан, мэдээллийг үнэн, зөв гаргах үндэслэл болно.”, 13 дугаар зүйлийн 6-д “Анхан шатны баримтын үнэн зөвийг түүнийг үйлдсэн, зөвшөөрсөн, шалгаж хүлээн авсан ажилтан хариуцна.” 13 дугаар зүйлийн 7-д “Анхан шатны баримтын бүрдэлгүй ажил, гүйлгээг бүртгэх, санхүүгийн тайланд тусгахыг хориглоно.” гэсэн заалтуудыг бүрэн хэрэгжүүлж ажиллаагүй байна

<u>*Шийдвэрлэсэн нь*</u>:

Монгол Улсын Ерөнхий Аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан “Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох” журмын 4.2.1.1-д “нягтлан бодох бүртгэлийг холбогдох стандарт, хууль, тогтоомжийн дагуу зохих ёсоор хөтөлж, баталгаажуулаагүй” гэж заасныг тус тус үндэслэн албан шаардлага бичлээ.

5.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дараалаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Үндсэн хөрөнгөтэй холбоотой асуудал

<u>*Илрүүлэлт:*</u>

Байгууллагын эзэмшилд байгаа үндсэн хөрөнгүүдийг кодлоогүй байна.

<u>*Өгсөн зөвлөмж*</u>:

Цаашид эзэмшиж буй үндсэн хөрөнгүүдийг кодолж, харж болохуйц газар нааж бүртгэлжүүлж ажиллах.

2. Мөнгөн хөрөнгөтэй холбоотой асуудал

<u>Илрүүлэлт:</u>

Цалин урамшуулал олгох тухай тушаал шийдвэрийг боловсруулахдаа хуулийн заалт үндэслэлийг бүрэн тусгаагүй тушаалаар урамшуулал цалин олгосон байна.

<u>Өгсөн зөвлөмж</u>:

Цаашид тушаал шийдвэрийг боловсруулахдаа хууль, журмын заалтыг бүрэн тусгаж ажиллах.

3. Мөнгөн хөрөнгөтэй холбоотой асуудал

<u>Илрүүлэлт:</u>

ЗДНХ-өөс хэрэгжүүлсэн төсөл хөтөлбөрийн арга хэмжээнд 18700.0 мянган төгрөгийг зарцуулсан гэх боловч анхан шатны баримтын бүрдэл дутуу, ажлын гүйцэтгэл зарцуулалтад тавих дотоод хяналт сул байна.

<u>Өгсөн зөвлөмж</u>:

Цаашид ЗДНХ-өөс зарцуулагдаж байгаа төсөл арга хэмжээний зарцуулалтад тавих хяналтыг сайжруулж хэрэгжилтийн тайлан мэдээг цаг хугацаанд нь бүрдүүлж ажиллах.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2024 оны 05 дугаар сарын 25-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

Дөрөв. Аудитаар илэрсэн буруу илэрхийллийн нэгтгэл:

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/ сая төгрөгөөр/

Байгууллагын нэр	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Газрын талбайг үнэлж тайланд тусгаагүй.	1	317.3					1	317.3				
Дүн	1	317.3					1	317.3				

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/сая төгрөгөөр/

Байгууллагын нэр	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Шатахууны зардлыг илүү тооцсон.	1	0.3	1	0.3								

Тооллогоор 2 сандал дутагдсан.	1	0.1	1	0.1								
Томилолтын зардлыг илүү тооцсон.	1	0.3	1	0.3								
Цалин илүү тооцсон.	1	0.2	1	0.2								
Анхан шатны баримт дутуу.	1	17.9			1	17.9						
АШБ-ыг бүрдүүлж ажиллаагүй.	1	25.5							1	4		
Үндсэн хөрөнгийг кодлоогүй.	1	0					1	0				
Тушаал шийдвэрийн хуулийн заалтыг бүрэн тусгаагүй.	1	0					1	0				
Хөтөлбөр арга хэмжээний зардлын гүйцэтгэл, тайлан мэдээ дутуу	1	18.7					1	18.7				
Дүн	9	63.0	4	0.9	1	17.9	3	18.7	1	4		

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/сая төгрөгөөр/

Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Дүн								
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил								
Дүн								
Нийт дүн								

Тав. Төсвийн захирагчийн ангиллаар аудитад хамрагдсан байдал ба санал дүгнэлтийн талаарх мэдээллийн нэгтгэл

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо				Санал дүгнэлтийн хэлбэр			
		Аудитад хамрагдах	Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр						
			Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй	Зөрчилгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан
А	1	2	3	4	5	7	8	9	10

1	ТШЗ	1				1			
2	Төсөл, хөтөлбөр								
3	ЗГТС								
4	ТТЗ								
5	ТЕЗ								
	НИЙТ	**1**				**1**			